

25e ZdhJ C 21 en 22 september 2019

Amos 8,4-7 en Lucas 16, 1-13

Inleiding

De parabel van de rentmeester vandaag, roept vragen op als je Jezus in een parabel hoort vertellen dat Hij de slimheid, de creativiteit van deze man prijst terwijl het duidelijk is zijn dat gedrag niet eerlijk is, dan klinkt dat in onze oren toch bevreemdend? Waar wil Hij naar toe?

Amos, de vijgenkweker, neemt in de eerste lezing geen blad voor de mond als het over ongerechtigheid gaat; hij gooit kolen op het vuur als hij zegt: nooit zal de Heer slechte daden vergeten.... Spreken de lezingen elkaar tegen?

Overweging

Ik probeer me voor te stellen hoe een rijke grootgrondbezitter – die alle werk overlaat aan zijn personeel - een rentmeester in dienst heeft, zeg maar een plaatsvervangende baas, die ervoor moet zorgen dat het bedrijf floreert. De rentmeester ziet de weelde van zijn baas en ongemerkt sluipt het er bij hem in, dat hij het niet meer zo nauw neemt met de afdracht en dat hij naar het personeel hard en onverbiddelijk wordt. Mensen beklagen zich bij de eigenaar die de zaak laat onderzoeken en de rentmeester ontslaat. En dan komt de slimheid van de rentmeester aan het licht, een slimheid die Jezus prijst: de rentmeester bakt zoete broodjes met het personeel, een voor een hij gaat bij ze langs en zegt: "hoeveel vaten olie was je me ook alweer schuldig, 100 ? ach, maak er maar vijftig van, en hoeveel balen graan honderd, maak er maar 80 van, dat is ook goed...

Jezus prijst de rentmeester om de stappen die hij zet; hij gaat een voor een praten met de boeren. Hij komt ze tegemoet met het geld van zijn baas ook nog en bereikt daarmee, dat zowel hij als de bedrijven daar voordeel bij hebben, een win-winsituatie zouden we het nu noemen, met een weloverwogen eigenbelang, een strategie waarmee hij bereikt dat het personeel hem niet langer zal beschuldigen, en hem ook in toekomst de deur niet zal wijzen.

Kinderen van licht, idealisten die er alles voor over hebben om het goede te doen, – geitenwollen sokken noemen wij ze - hebben nogal eens de neiging om naïef te zijn, om niet strategisch te willen optreden, omdat ze rechttoe, rechtaan het goede doel willen bereiken. Jezus daagt zijn leerlingen uit om even slim en strategisch te handelen als het om het om gerechtigheid gaat, om het koninkrijk van God, om alert te zijn als dat koninkrijk zich aandient, dan moet je strategisch te werk gaan...

Verleden week stond er in het dagblad *Trouw* een artikel over Jan Gruyters, die na 40 jaar afscheid neemt als directeur van *Pax*, een oecumenische vredesorganisatie, die in het nieuws kwam door een grote demonstratie tegen de plaatsing van kruisraketten (een demonstratie waar ook aan heb deelgenomen) en die nu via stille diplomatie, ter plekke probeert te werken aan vrede in de wereld, in Soedan, in Syrië bv.. Ze onderzoeken wat de mogelijkheden voor vrede daar zijn, wat zijn de oorzaken van de conflicten: wie hebben er toegang tot bestuur en de politieke macht, hoe krijgen we toegang tot de basisvoorzieningen, tot water en grondstoffen, tot veiligheid en recht, en op die manier komen ze ze vaker de dieperliggende machtsverhoudingen op het spoor.

Pax steunt de lokale mensenrechtenwerkers door hen beter te organiseren. Dat betekent ook dat *Pax* in gesprek gaat met mensen die bloed aan hun handen hebben als er enige bereidheid is om door die gesprekken het geweld te stoppen of uit te stellen. *Pax* gaat op

zoek naar verbindende krachten, je voorstellend als: een karavaan die door de tijd trekt, in het spoor van een oude vredesdroom, (Amos uit de eerste lezing kan tot voorbeeld zijn), bescheiden door de voorgangers op wier schouders je staat, én met de hoop, een zeker weten dat die karavaan zal doortrekken, ook na ons.

En wij, wij zijn getuige nu in deze dagen heel in het bijzonder, van een doorbraak naar nieuwe generaties, wereldwijd zijn er duizenden demonstraties o.a. in Maastricht van studenten vooral, voor de opening van de VN-klimaatop in New York maandag. Greta Thunberg zal er spreken, zij begon een jaar geleden met wekelijkse demonstraties op het Raadhuisplein in Stockholm om aandacht te vragen voor de gevolgen van de klimaatverandering... en wat heeft deze jonge vrouw niet al te weeg gebracht ten koste van zichzelf en het gezin dat haar steunt door dik en dun

De kerken, zo vindt Gruyters, zouden meer present moeten zijn in het publieke debat, de kerken zouden de verbindende krachten kunnen zijn om vrede op gang te brengen, hij noemt in het artikel de Bethelkerk, waar we ook als parochie actief bij betrokken waren waardoor het vluchtelingengezin in Nederland asiel kreeg.

In onze parochie kerkt Hans Klücken, hij was jarenlang in dienst van Miserior in Aken, hij kan boeiend vertellen over hun inzet voor vrede in de wereld. In de Solidaridadgroep, in de geloofsgesprekken die nu een aantal keren hebben plaatsgevonden, komen ook thema's als vrede en verbondenheid aan de orde en de vraag wat kunnen wij doen? Die vraag leg ik vandaag voor aan ons, of wij wat kunnen doen, niet naïef en impulsief, maar strategisch, met een beredeneerd eigenbelang ook, de ander tot zijn recht laten komen, hoe groot is de kans is dat het dan beklijft.....?

Ik wil eindigen met nog kort stil te staan bij het volgende, een gedachte die gaandeweg de voorbereiding in me naar boven kwam. Zou de kracht van de parabel ook kunnen zijn dat je je bij jezelf gaat afvragen wie is de rentmeester, de rijke man of de boer eigenlijk? Is het niet zo dat ik, dat wij, ons in ons dagelijks leven, ons allemaal bedienen van rollen als het zo uitkomt, en dat de ander, de mens die ik ontmoet, net als ik diverse rollen aanneemt? Als ik me dat realiseer ga ik dan kijk ik anders kijken naar mijzelf en de ander, zou deze gedachtegang een toegang tot vrede kunnen zijn? *Amen*